

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 19 april 2021

Datum GS-besluit : 25 mei 2021

Vragen nr. 43

Vragen van de heer ing. **F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren) over drinkwater prioriteit en lozing van brei door hyperscale datacenters op Agriport A7.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 19 april 2021 door het lid van Provinciale Staten, de heer ing. **F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In de Statenvergadering van 12 april 2021 bij de actualiteit Datacenters hebben we gesproken over o.a. het drinkwatergebruik van hyperscale datacenters op Agriport A7. Hierbij is beantwoord door gedeputeerde Loggen dat de brei wordt geloosd op het watersysteem van HHNK en dat hierbij geen aanvullende en nadelige verschijnselen optreden. Als beantwoording bij drinkwatertekort is gemeld dat er een wettelijke prioritering is en dat bij deze verdringingsreeks categorieën zijn afgesproken, waarbij levering voor drinkwater (en veiligheid) de hoogste prioriteit heeft. Deze verdringingsreeks wordt geactualiseerd.

Verzilting

Bij het watersysteem wordt volgens ons de sloten bedoeld van de Wieringermeer. Hiervoor is gezamenlijk tussen de gemeente, het waterschap en de provincie een gebiedsplan Wieringermeer opgesteld¹. Grondgebonden landbouw blijft in dit gebied de belangrijkste functie en hierbij is afgesproken om 'Het huidige systeem niet verder belasten met zout water. Dit betekent bijvoorbeeld zo min mogelijk belasten van zoetwaterbronnen met zoutwaterlozing', [pagina 12]. Daarbij lijkt het uitwaterende gemaal te spuien op het IJsselmeer [pagina 13]. Daarnaast staat in de Watervisie 2021² dat de provincie 'bij de ruimtelijke inrichting meer rekeninghouden met de beschikbaarheid van zoet water'.

Watertekort

Bij de beantwoording lijkt verwezen te worden naar de verdringingsreeks bij watertekort³ die beschreven staat bij Kenniscentrum InfoMil. Deze verdringingsreeks lijkt te gaan over oppervlaktewater. Tevens is het onduidelijk of het drinkwater gebruik door datacenters zou vallen onder categorie 3: kleinschalig hoogwaardig gebruik: proceswater. Of onder Categorie 4 (economische afweging). Binnen categorie 3 en 4 bepaalt de provincie de prioritering, waarbij in de evaluatienota Waterbeheer Aanhoudende droogte 2003⁴ wordt aangegeven dat 'Binnen de categorieën 3 en 4 vindt onderlinge prioritering plaats op basis van minimalisatie van de

¹ https://www.hollandskroon.nl/sites/default/files/2019-03/Gebiedsplan%20Wieringermeer_0.pdf

² https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Water_Bodem

³ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/handboek-water/themas/watertekort/verdringingsreeks/>

⁴ <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/kst-27625-38.html> paragraaf 3.4

economische maatschappelijke schade.’

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

In hoeverre past het lozen van zout water in de Wieringerwaard binnen de provinciale Watervisie 2021?

Antwoord 1:

Voor de lozing van water is een lozingsvergunning van het waterschap nodig. In die vergunning is sprake van lozing van water op het watersysteem van zouthoudend water. Dit brijnwater, ingedikt restantwater met een hogere concentratie zout dan normaal, wordt vergund geloosd op de sloot en gaat via de Medemblickervaart naar gemaal Leemans en dan de Waddenzee. Het brijnwater wordt derhalve niet geloosd op het IJsselmeer.

De Kaderrichtlijn Water en jurisprudentie hierover (Wezerarrest) geven het waterschap handvatten om te voorkomen dat er door een ontwikkeling een verslechtering van de huidige waterkwaliteit optreedt ten opzichte van de huidige situatie

Vraag 2:

In hoeverre past het lozen van zout water in het gemeenschappelijke gebiedsplan Wieringermeer?

Antwoord 2:

Op 17 maart 2020 heeft het college van B&W aan de gemeenteraad voorgesteld om de procedure voor het gebiedsplan Wieringermeer te beëindigen. Er is op dit moment geen gemeenschappelijk gebiedsplan Wieringermeer waarin kaders zijn opgenomen over het lozen van zout water.

Vraag 3:

Wordt de verdringingsreeks ook gehanteerd door het Provinciaal Waterleidingsbedrijf Noord-Holland in de levering van drinkwater? Of wordt bij schaarste in drinkwater teruggevallen op nood(drink)water?

Antwoord 3:

Ja. Uit de verdringingsreeks volgt dat drinkwater (in het kader van de leveringszekerheid) voorrang heeft op industriewater. Levering van drinkwater voor industriewaterdoeleinden wordt dus eerder afgeschaald dan voor huishoudelijke consumptie. Drinkwaterbedrijven dienen zich aan de in de verdringingsreeks opgenomen prioritering te houden. Los van de wettelijke regels geldt dat PWN op grond van haar algemene leveringsvoorwaarden bevoegd is om in het belang van een goede openbare drinkwatervoorziening de levering van water te beperken, te onderbreken, het verbruik voor bepaalde doeleinden te verbieden dan wel aan de levering bijzondere voorwaarden te verbinden.

Vraag 4:

Valt drinkwater gebruik voor koeling van datacenters onder Categorie 3 (proceswater) of Categorie 4 (overige belangen)?

Antwoord 4:

De verdringingsreeks geeft een rangorde/prioritering voor het verdelen van het beschikbare oppervlakte water in het geval van een (dreigend) watertekort. De rangorde bestaat uit vier categorieën; 1. Veiligheid en voorkomen onomkeerbare schade, 2. Drinkwatervoorzieningen en energievoorzieningen, 3. Kleinschalig hoogwaardig gebruik en 4. Overige behoeften. Categorie 1 heeft de hoogste prioriteit. Categorie 4 de laagste. Koelwater voor de industrie (waaronder datacenters) valt onder categorie 4.

Vraag 5:

Hoe heeft de provincie de regionale invulling van de verdringingsreeks ingevuld?

Antwoord 5:

In de huidige verordening heeft de provincie geen regionale verdringingsreeks opgenomen. Voor het IJsselmeergebied is tot nu toe uitgegaan van de landelijke verdringingsreeks. Zie antwoord 4.

Vraag 6:

Welke volgorde wordt er gehanteerd en hoe vindt afweging precies plaats in de verdringingsreeks tussen landbouw, natuur (omkeerbare schade) en datacenters?

Antwoord 6:

In de landelijke verdringingsreeks zijn de overige belangen waaronder landbouw, natuur (omkeerbare schade) en datacenters niet nader geprioriteerd. Naar aanleiding van de droge zomer én de discussie die binnen het Regionale Droogteoverleg Noord (RDO Noord) ontstond toen inzet van de verdringingsreeks in zicht kwam, is geconstateerd dat een regionale uitwerking van de verdringingsreeks noodzakelijk was. Inmiddels ligt er een concept-regionale verdringingsreeks die, zo gauw daar akkoord op is gegeven door alle leden van het RDO Noord, in de omgevingsverordening van alle provincies zal worden opgenomen. In deze regionale verdringingsreeks zijn de belangen in categorie 4 verder uitgewerkt in sub-categorieën. Hierin staat natuur (omkeerbare schade) bovenaan vervolgens landbouw en onderaan in categorie 4 staat koelwater.

Vraag 7:

Hoe worden de staten betrokken bij de actualisatie van de verdringingsreeks?

Antwoord 7:

De Actualisatie van de verdringingsreeks wordt uitgevoerd door de 17 leden (provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat) van het RDO-Noord en is nu in concept gereed. Binnenkort wordt de verdringingsreeks besproken met de stakeholders en eind juni in het bestuurlijk RDO-Noord. Daarna wordt de regionale verdringingsreeks IJsselmeergebied voorgelegd aan de afzonderlijke besturen. Hierna zal het voorstel om de verdringingsreeks op te nemen in de eerst volgende aanpassing van de omgevingsverordening in 2022 door GS worden voorgelegd aan PS. De exacte bestuurlijke en juridische procedures worden momenteel besproken in het RDO Noord.